

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-24
Besvaras senast
2025-05-08

Till arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (L)

2024/25:629 Levnadsvillkor för nyanlända med funktionsnedsättning

Sverige är bundet att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att svensk lagstiftning ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället. Så är det inte i dag. Personer med en normbrytande funktionalitet lever under ojämlika levnadsvillkor i Sverige. I synnerhet begränsas nyanlända med funktionsnedsättning avseende hälso- och sjukvård, arbetsmarknad, utbildning, bostad, meningsfull fritid och stöd och service.

Myndigheten för delaktighet (MFD) visade i rapporten ”Personer med funktionsnedsättning i asyl- och etableringsprocessen – situationen i dag och behoven framåt” från 2017 att kunskapen om situationen för nyanlända med funktionsnedsättning är låg och att gruppen ofta befinner sig i en svår situation.

Trots att rapporten är nästan 10 år gammal är de utvecklingsområden som lyfts fram aktuella än i dag.

MFD lyfter upp att det behövs mer analys av de behov av vård som finns hos nyanlända med funktionsnedsättning och att information om nyanländas rättigheter behöver spridas mer aktivt till hälso- och sjukvården.

Myndigheten lyfter även upp vikten av att främja etableringsprocessen utifrån ett funktionsrättsperspektiv med fokus på ersättningssystemets differentiering och vad som fångas upp i etableringssamtalen samt att det behöver genomföras en kartläggning av hur etableringsprocessen och dess olika (arbetsförberedande) insatser fungerar för personer med funktionsnedsättning.

Att inkomst från subventionerad anställning, ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller aktivitetsstöd inte får beaktas inom ramen för olika försörjningskrav har lett till allvarliga konsekvenser för många. Exempelvis räknas en anställd på Samhall inte som förmögen att försörja sig själv eftersom det är en subventionerad anställning.

Det behöver även säkerställas att sfi-utbildningarna är tillgängliga ur ett funktionsrättsperspektiv. Bostadsmarknadens fysiska otillgänglighet på grund av lättade tillgänglighetskrav är ytterligare ett problem, men också bristen på billiga hyresrätter som är tillgängliga. Personer med funktionsnedsättning hänvisas därmed till en dyr andrahandsuthyrning som ofta saknar tillräcklig

tillgänglighetsanpassning med hissar och tillgängliga toaletter.

Med anledning av det som anförts ovan vill jag fråga arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson:

1. Vilka åtgärder har ministern vidtagit för att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning?
2. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att förbättra livsvillkoren för nyanlända med funktionsnedsättning?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch